

ЧАЛАВЕКУ ВАЖНА ПРОСТА ВЫГАВАРЫЦЦА

**(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар. «МС».)**

— Але вобласці вялікія і выявіць ўсе недахопы складана. Таму мы, параішыся са старшынёй абласных Саветаў дэпутатаў, пайшлі далей: аналагічныя групы стварылі пры раённых Саветах. Яны выяжджаюць на месцы не для таго, каб некага пакараць, а для таго, каб дапамагчы выправіць становішча. У краіне 328 стратных прадпрыемстваў, і трэба думаць, што з імі рабіць. Напрыклад, у Віцебскай вобласці распрацавалі праграму іх рэфармавання. Але адна справа прыняць праграму, іншая — дасвеці задуму да канца. Мы цесна працуем з пярэчымі, раённымі, абласнымі дэпутатамі. З тымі праблемамі, якія выяўляюцца на месцах, выходзім ва ўрад, у міністэрствы, ведамствы. Спадзяюся, што старшыні пасялковых і сельскіх Саветаў далучацца да работы груп, калі тыя наведваюць падведамасныя тэрыторыі. Яны едучы не правяраць вас, а ўнікаюць у сітуацыю, прымаць удзел у яе паляпшэнні, — запэўніла Святлана Герасімовіч.

Старшыня Пастаяннай камісіі папрасіла не забываць і пра такую дзейсную форму сувязі з людзьмі як інфармацыйна-прапагандысцкія групы. Яны створаны пры ўсіх сельскіх Саветах, але не ўсюды працуюць эфектыўна. «Не трэба гнацца за колькасцю ўдзельнікаў. Магчыма, гэта будучы 3 чалавекі, але дзяржаўнага складу, якія змогуць данесці да грамадзян аргументаваную інфармацыю», — падкрэсліла сенатар.

“ Вельмі важна, каб жыхары ведалі, якія змены чакаюць канкрэтныя тэрыторыі.

ПАРАДАК ЗА ЎЛАСНЫ КОШТ

Ужо стала традыцыйнай на сустрэчы запрашаць прадстаўнікоў і спецыялістаў розных ведамстваў, міністэрстваў. З 1 студзеня ўступіў у сілу Указ Прэзідэнта №535

«Аб прадастаўленні жыллёва-камунальных паслуг». **Першы намеснік міністра ЖКГ Алег ПАСКРОБКА** расказаў прысутным аб новаўвядзеннях.

Самая галоўная задача, якая ставілася, — зрабіць паслугі прызрыстымі і зразумелымі для спажытоўца. Раней тэхнічнае абслугоўванне было комплексным. Цяпер пад тэхнічным абслугоўваннем маюцца на ўвазе толькі тыя паслугі, на якія жыхары не могуць паўплываць. Напрыклад, інжынерныя сеткі, камунікацыі, канструктыўныя элементы. Тут павінны працаваць прафесіяналы. А вось за ўборку, якая раней уваходзіла ў тарыф тэхнічнага абслугоўвання, сёння давадзецца плаціць асобна.

Змены закранулі і такі пункт, як карыстанне ліфтаў. Раней мы плацілі за яго ў залежнасці ад колькасці зарэгістраваных у кватэры жылёўцаў. Цяпер жа будзем аплатаваць за тэхнічнае абслугоўванне ліфта прапарцыянальна займаемай плошчы кватэры, а таксама — расходу на электраэнергію для ліфта, якія будуць залежаць ад таго, колькі наездзілі за месяц жыхары пад'ёзда.

Цікавіла прысутных і пытанне, з каго можна спытаць, калі ў пад'ездзе невядомыя размяшчалі сцены, разбілі лямпачкі. Аказваецца, акт вандалізму трэба запрацікаліраваць, праінфармаваць упаўнаважанага па доме, міліцыю. Калі ў выніку расследавання парушальнікі не будуць выяўлены, то ўласнікі жыллага дома на працягу месяца павінны прыняць рашэнне і прывесці ўсё ў парадак за кошт уласных сродкаў.

— Усё ідзе да таго, каб у кожным пад'ездзе быў абраны старэйшы. Мы скардзімся, што на лесвічнай пляцоўцы брудна, засмечана. Па новых правілах, па жаданні жылёўца могуць прыслаць брыгаду, якая ўсё вымые, вычысціць, але за паслугу выставаць асобны рахунак. Трэба працаваць з людзьмі, каб яны самі сачылі за парадкам у месцах агульнага карыстання, прымалі ўдзел у яго падтрыманні. Інакш — плаціце са сваёй кішэнні, — падкрэсліла Святлана Герасімовіч.

lazovskaya@vziazda.by

БЛІЖЭЙ ДА ЛЮДЗЕЙ

**(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар. «МС».)**

Імкненне зрабіць гісторыю Магілёва бліжэй да жыхароў і прадвызначыла яе згоду прадставіць гарадскі Савет дэпутатаў у тапанімічнай камісіі пры гарвыканкаме. У яе склад уваходзяць вядомыя ў горадзе гісторыкі, краязнаўцы, нават філолагі, паколькі важна не проста даць імя вуліцы, але і паклапаціцца, каб яно гучала.

“ Бывае, што назва вуліцы ўжо існуе, але выклікае супярэчлівыя меркаванні. Напрыклад, вуліца Бакуніна. У гонар каго яна названа: анархіста ці абаронцы Магілёва?

Існуе пералік назваў вуліц, які быў распрацаваны папярэднімі тапанімічнымі камісіямі, і ён пастаянна папаўняецца. У ім — імёны Герояў Савецкага Саюза, абаронцаў Магілёва, назвы, звязаныя з геаграфічнымі асаблівасцямі горада. Калі паступае прапанова назваць вуліцу імем заслужанага чалавека, яна ўносіцца ў пералік. Наогул, да меркавання жыхароў горада ў камісіі адносяцца вельмі сур'ёзна.

Быў выпадак, калі магіляўчанка выказалася за назву вуліцы ў гонар яе брата Міхаіла Сафонава — поўнага кавалера ордэна Славы. Камісія вывучыла сітуацыю — і сёння адна з вуліц носіць імя героя.

— А пераймаюцца часта прыходзіцца? У горадзе шмат завулкаў з аднолькавымі назвамі, якія не ясуець ніякай сэнсавай нагрукі.

— Жыхары, напэўна, прывыклі да іх і не выступалі з патрабаваннем

нешта змяніць. Калі звернуцца, пойдзем насустрач. А калі ім зручна, навошта мяняць? Есць назвы вуліц, якія выклікаюць, мякка кажучы, усмешку. Але ў кожнай эпохі былі свае асаблівасці і... недарэчнасці. Некалькі гадоў таму ўзнімалася пытанне аб вяртанні вуліцы Лазарэнкі папярэдняй назвы — Віленская. Але ідэя не была падтрымана. Я згодна з тым, што сучасную назву трэба захаваць. Бо Іван Сідаравіч Лазарэнка пахаваны непадалёк ад гэтай вуліцы, і ў горадзе пражываюць яго нашчадкі.

З найбольш рэзанансных у Магілёве было перайменаванне плошчы Савецкай у плошчу Славы. Пытанне падымалася некалькі гадоў таму, але тады яго дэпутаты не падтрымалі.

— Вельмі бурна праходзілі абмеркаванні і ў нас, кожны жадаў выказацца па гэтым пытанні. Я галасавала за «плошчу Славы» з пазіцыі таго, што слова «савецкі» азначае толькі пэўны перыяд, а гэта месца бачыла і зусім іншыя падзеі. Мы павінны ўсё ўлічваць.

Як прыпынак стаў «Кастрычніцкім»

Да пошуку назвы вуліцы камісія падыходзіць не менш адказна, чым бацькі да выбару імя свайму немаўляці. Не рэдасць, калі абмеркаванні зацягваюцца на гадзіны. Трэба спачатку паглядзець, дзе размяшчаецца гэтая вуліца, якія назвы носяць вуліцы побач. Павінна захоўвацца пераемнасць па перыядзе, тэматыцы... Потым меркаванне камісіі выносіцца на абмеркаванне гарсавета дэпутатаў. І трэба яшчэ абараніць свой выбар, дасвеці, чаму прапанавана менавіта гэтая назва, а не іншая.

А бывае, што назва вуліцы ўжо існуе, але выклікае супярэчлівыя меркаванні. Напрыклад, вуліца Бакуніна. У гонар каго яна названа: анархіста ці абаронцы Магілёва? Трэба ўдакладніць, каб не ўзнікала пытанню.

Есць вуліцы, назвы якіх незразумелыя нават тым, хто там жыве. Бывае, што людзі ад няведання не там ставяць націск у слове. У такім выпадку члены тапанімічнай камісіі падмаюць дакументы, каб разабрацца ў паходжанні назвы.

Прадметам абмеркавання становяцца назвы не толькі вуліц, але і прыпыначных пунктаў.

Некалькі месяцаў таму ў камісію паступіў зварот, што назва прыпынку «Кастрычніцкі ўнівермаг» не адпавядае рэчаіснасці, бо такой крамы ўжо не існуе. Па рашэнні тапанімічнай камісіі на сайце гарвыканкама было аб'яўлена інтэрнэт-галасаванне за назвы, якія можа насіць гэты прыпынак. Нехта прапаноўваў перайменаваць яго ў «43-я школа» (бо гэтая ўстанова якраз знаходзіцца непадалёк). Нехта выказаўся за назву Брамны, спасылаючыся на тое, што калісьці побач была Чарнігаўская брама.

— У выніку вырашана было скараціць назву да «Кастрычніцкі», — кажа дэпутат. — Прыемна, што меркаванні большасці жыхароў горада і камісіі ў гэтым пытанні не разыхліліся.

Члены тапанімічнай камісіі могуць выступаць ініцыятарамі адкрыцця новых помнікаў і памятных дошак, разглядаюць эскізы, надпісы. Калі ішо абмеркаванне помніка абаронцу Магілёва генерал-маёру Міхаілу Цімафеевічу Раманаву, вызначаліся нават, на якой мове павінен быць надпіс. Вырашылі пакінуць на рускай — роднай для героя.

А нядуёна грамадзяне звярнуліся з просьбай увякавечыць месцы пахаванняў, дзе падчас вайны праводзіліся масавыя расстрэлы. Цяпер камісія займаецца вывучэннем гістарычных дакументаў, якія могуць нешта расказаць пра тыя трагічныя падзеі. Бо трэба абавірацца на нейкія канкрэтныя факты, каб распрацаваць эскіз, прыдумец назву. У такой справе памылак быць не павінна. У Магілёве таксама хапае месцаў, дзе раней знаходзіліся могілкі. Пра іх згадваюць толькі, калі будаўнікі пачынаюць там нейкія работы. Было б правільна абазначыць гэтыя месцы крыжам або нейкім іншым знакам.

zigulya@vziazda.by
Фота аўтара і ірыны САВОСІНАЙ.

БАЛКОН УПАСЦІ МОЖА...

Мясцовым уладам на Віцебшчыне трэба шмат зрабіць, каб балконы і лоджыі не ўяўлялі пагрозы

— У шэрагу раёнаў выяўлены адпаведныя парушэнні патрабаванняў Дырэктывы Прэзідэнта №1 «Аб мерах па ўмацаванні грамадскай бяспекі і дысцыпліны». Многія будынкі не адпавядаюць патрабаванням бяспекі. У прыватнасці, у аварыйным стане знаходзяцца балконы, лоджыі і іншыя архітэктурныя элементы будынкаў у Віцебску. І гэта нават у гістарычным цэнтры, на «прэстыжных» вуліцах.

Есць праблемы з балконамі на вуліцах Кірава (вядзе да чыгуначнага вакзала. — Аўт.), Кастрычніцкай, Урыцкага, Суворова (пешаходная вуліца, на якой шмат помнікаў архітэктур), — расказала старшыня пракурор аддзела пракураторы Віцебскай вобласці Ірына КРУКОЎСКАЯ.

Аналагічныя парушэнні выяўлены ў Аршанскім, Шумілінскім, Сенненскім, Мёрскім, Талачынскім, Верхнядзвінскім раёнах, Наваполацку...

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
pukshanski@vziazda.by

І АДСТУПАЕ АДЗІНОТА...

**(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар. «МС».)**

Прыязджаюць сюды і з канцэртамі. Адзін наладзілі школьнікі з Галынікі, другі — аддзяленне дзённага знаходжання для грамадзян пажылога ўзросту Цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Зэльвенскага раёна.

— Прыехаў баяніст — і адразу да мяне, бо я вельмі люблю спяваць беларускія народныя песні. Так мы разам і выступалі, — усміхаецца Ніна ТАРАНЕЎСКАЯ.

Ніна Аляксандраўна, акрамя таго, што валодае артыстычнымі здольнасцямі, яшчэ і выдатная майстрыха. Цяпер яна вяжа шкарпэткі, рукавіцы ў сваім пакоі, а калі паціплее, то перамесціцца з гэтым заняткам у «грыбок», што зрабілі на вуліцы каля дома (лаўка і стол пад навесам). Вось там і будзе вязаць.

Дарэчы, некаторым пастаяльцам цяжка самім выйсці на вуліцу — у гэтым і многіх іншых надзённых пытаннях заўсёды дапаможа сацыяльныя работнікі. Ганна Жак жыве ў вёсцы Снежная (таксама Галынкаўска сельсавет) і раніцай прыязджае на працу ў Акцёрскую аўтобусам. Перш за ўсё трэба, канешне, прыгатаваць ежу, прыбраць у кватэрах. А таксама выканаць заказы ад усіх падпечных.

— Альбо просіць: «Сядзьце побач, пагаворым». Нават раўноўцы мяне да іншых, бо здаецца, што камусьці больш увагі ўдзяляю. Калі я пакідаю

Ніна ТАРАНЕЎСКАЯ
яшчэ і выдатная майстрыха.

гэты дом на выхадныя, то яны вельмі сумуюць. Тэлефануюць мне дахаты па звычайным тэлефоне, а ў бабы Клавы ёсць мабільнык — можа і ў 9, і ў 11 вечара патэлефанаваць, калі забудзе, якую таблетку трэба прыняць. Канешне, пракансультую і па гэтым пытанні, — кажа Ганна Фадзееўна.

— Значыць, трэба быць спецыялістам шырокага профілю?

— Так. Я і юрыст, і псіхолаг, і медсястра...

А, пэўна, галоўнае — добры, спагадлівы чалавек.

Вельмі важна і тое, што мясцовыя жыхары да пастаяльцоў гэтага дома ставяцца прызна. Яны ў Акцёрскай ужо не чужыя.

prapochnik@vziazda.by
Зэльвенскі раён.

Валяцін СЕМЯНЯКА, намеснік старшыні Зэльвенскага райвыканкама:

— У раёне прымяняюцца розныя формы сацыяльнай дапамогі, і адна з новых для нас — дом самастойнага сумеснага пражывання пажылых грамадзян. Гэтую ініцыятыву мясцовыя улад фінансавалі і кансультыўна падтрымалі на абласным узроўні. Цяпер у дамах жывуць людзі, якія апынуліся ў адзіноцтве, у складанай жыццёвай сітуацыі. Яны знаходзяцца ў камфортных і бяспечных умовах і пры гэтым сацыяльныя паслугі, у параўнанні з іншымі стацыянарнымі ўстановамі, значна менш затратныя для бюджэту. Калі і ёсць праблема, дык хіба што толькі ў адаптацыі вясцоўцаў пажылога ўзросту да новых умоў пражывання.

Разам з гэтай мы развіваем і іншыя формы сацыяльнай дапамогі, а таксама аб'ядноўваем намаганні дзяржаўных структур, органаў мясцовага самакіравання, грамадскіх арганізацый, каб забяспечыць нармальныя ўмовы пражывання пажылых людзей у іх асабістых домаўладаннях. У гэтым кірунку ў насельніцтве пунктах актыўна працуюць агляльныя камісіі: работу штодзённым аналізам у ўзроўні раённага выканаўчага камітэта, карэкціруем уззаемадзеянне розных службаў. Цяпер, у халоды, гэта асабліва важна, каб пазбегнуць нейкіх праблемных сітуацый.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

РЭГІСТРАЦЫОНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15
ад 17 лютага 2009 года выдадзена
Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар
КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.
Адказна за выпуск КАРПЕНКА Н.У.

Грамадскі савет: ГЕРАСІМОВІЧ С.М., старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; АСКЕРКА Ю.В., адказны сакратар Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Савец Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь;

НАВУМЕНКА А.В., старшыня Нараўлянскага раённага Савета дэпутатаў; СУШЧАНКА М.Л., старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»
АДПАС РЭДАКЦЫЯ:
220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН: 292 44 12;
e-mail: info@vziazda.by
Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларусь Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79.
Тыраж 20.956. Нумар падпісаны ў 19.30 26 студзеня 2016 года.